31993L0119

DIRECTIVA 93/119/CE A CONSILIULUI
din 22 decembrie 1993
privind protecția animalelor în momentul sacrificării sau uciderii

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 43,

având în vedere propunerea Comisiei [1],

având în vedere avizul Parlamentului European [2],

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social [3],

întrucât Directiva 74/577/CEE [4] a Consiliului a stabilit normele privind asomarea animalelor înainte de sacrificare;

întrucât Convenția europeană pentru protecția animalelor destinate sacrificării a fost aprobată în numele Comunității prin Decizia 88/306/CEE [5] a Consiliului; întrucât domeniul de aplicare al convenției este mai larg decât normele comunitare actuale ce se aplică acestui domeniu;

întrucât legislația națională privind protecția animalelor în momentul sacrificării sau uciderii produce un impact asupra condițiilor de concurență și, în consecință, asupra funcționării pieței comune a produselor agricole;

întrucât este necesară stabilirea unor standarde minime comune pentru protecția animalelor în momentul sacrificării sau uciderii în scopul asigurării unei dezvoltări raționale a producției, cât și pentru a facilita realizarea pieței interne a animalelor și produselor animale;

întrucât în momentul sacrificării sau uciderii animalele trebuie ferite de orice durere sau suferință ce pot fi evitate;

întrucât, cu toate acestea, este necesar să se permită desfășurarea experimentelor tehnice și științifice și să se țină seama de cerințele speciale ale anumitor ritualuri religioase;

întrucât normele trebuie să asigure o protecție satisfăcătoare, în momentul sacrificării sau uciderii, pentru animalele care nu intră sub incidența Convenției;

întrucât în declarația privind protecția animalelor anexată Actului final al Tratatului privind Uniunea Europeană, conferința solicită Parlamentului European, Consiliului și Comisiei, precum și statelor membre ca, atunci când acestea redactează și pun în aplicare legislația comunitară privind politica agricolă comună, să acorde o atenție sporită cerințelor de bunăstare animală;

întrucât, procedând în acest mod, acțiunile comunitare trebuie să îndeplinească cerințele care decurg din principiul subsidiarității prevăzut la articolul 3b din tratat;

întrucât Directiva 74/577/CEE trebuie abrogată,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1

(1) Prezenta directivă se aplică circulației, adăpostirii, imobilizării, asomării, sacrificării și uciderii animalelor crescute și deținute pentru producția de carne, piele, blană sau alte produse și metodelor de ucidere a animalelor în scopul combaterii bolilor.

(2) Nu se aplică:

— experimentelor tehnice sau științifice legate de procedurile menționate la alineatul (1), desfășurate sub supravegherea autorității competente;

— animalelor ucise în timpul evenimentelor culturale sau sportive;

— vânatului sălbatic ucis în conformitate cu articolul 3 din Directiva 92/45/CEE.

Articolul 2

În sensul prezentei directive se aplică următoarele definiții:

1. *abator:* orice clădire, inclusiv facilitățile acesteia, destinată mutării sau adăpostirii animalelor, utilizată pentru sacrificii în scopuri comerciale, după cum se face trimitere în articolul 5 alineatul (1);

2. *circulație:* descărcarea animalelor sau conducerea lor de pe platforma de descărcare, staluri sau țarcuri la abatoare, în clădirile sau locurile unde urmează să fie sacrificate;

3. *adăpostire:* închiderea animalelor în adăposturi, țarcuri, suprafețe acoperite sau câmpuri utilizate de abatoare în

(1) JO C 314, 5.12.1991, p. 14.
(2) JO C 241, 21.9.1992, p. 75.
(3) JO C 106, 27.4.1992, p. 15.
(4) JO L 316, 26.11.1974, p. 10.
(5) JO L 137, 2.6.1988, p. 25.

scopul de a primi îngrijire (apă, nutreț, odihnă) înainte de sacrificare;

4. *imobilizare:* aplicarea unei proceduri menite să restricționeze mișcările animalului pentru a facilita asomarea sau uciderea efectivă a acestuia;

5. *asomare:* orice proces care, aplicat unui animal, îi produce acestuia pierderea imediată a cunoștinței și care durează până la moartea acestuia;

6. *ucidere:* orice proces care cauzează moartea unui animal;

7. *sacrificare:* producerea morții unui animal prin sângerare;

8. *autoritate competentă:* autoritatea centrală a unui stat membru, competentă să efectueze controale veterinare sau orice autoritate căreia i se deleagă respectiva competență.

   Cu toate acestea, în statele membre, autoritatea religioasă în numele căreia se face sacrificarea deține competența necesară pentru aplicarea și monitorizarea dispozițiilor speciale care se aplică în cazul sacrificării, în conformitate cu anumite ritualuri religioase. În ceea ce privește dispozițiile menționate, autoritatea respectivă acționează sub responsabilitatea unui veterinar oficial, definit la articolul 2 din Directiva 64/433/CEE.

Articolul 3

Animalele trebuie ferite de orice șoc, durere sau suferință în timpul circulației, adăpostirii, imobilizării, asomării, sacrificării sau uciderii.

CAPITOLUL II

Cerințe aplicabile abatoarelor

Articolul 4

Construcția, instalațiile și echipamentul abatoarelor, precum și funcționarea acestora, sunt astfel realizate încât să ferească animalele de orice șoc, durere sau suferință ce pot fi evitate.

Articolul 5

(1) Solipezii, rumegătoarele, porcii, iepurii și păsările de curte aduse în abatoare pentru sacrificare sunt:

(a) mutate și, în cazul în care este necesar, adăpostite în conformitate cu dispozițiile anexei A;

(b) imobilizate în conformitate cu dispozițiile anexei B;

(c) asomate înainte de sacrificare sau ucise instantaneu, în conformitate cu dispozițiile anexei C;

(d) li se produce sângerare, în conformitate cu dispozițiile anexei D.

(2) În cazul animalelor supuse metodelor speciale de sacrificare cerute de anumite ritualuri religioase nu se aplică cerințele prevăzute la alineatul (1) litera (c).

(3) Respectând regulile generale ale tratatului, în cazul exploatațiilor care beneficiază de derogări în conformitate cu articolele 4 și 13 din Directiva 64/433/CEE, articolul 4 din Directiva 91/498/CEE și articolele 7 și 18 din Directiva 71/118/CEE, autoritățile competente ale statelor membre pot acorda derogări de la alineatul (1) litera (a) pentru bovine și derogări de la alineatul (1) litera (a) și de la metodele de asomare și ucidere la care se face trimitere în anexa C în ceea ce privește păsările de curte, iepurii, porcii, oile și caprele, cu condiția respectării cerințelor prevăzute la articolul 3.

Articolul 6

(1) Instrumentele, mijloacele de imobilizare și alte echipamente și instalații utilizate pentru asomarea sau uciderea animalelor, trebuie proiectate, construite, întreținute și utilizate astfel încât să se obțină o asomare sau ucidere rapidă și eficace, în conformitate cu dispozițiile prezentei directive. Autoritatea competentă verifică dacă instrumentele, mijloacele de imobilizare și celelalte echipamente utilizate pentru asomarea sau uciderea animalelor îndeplinesc principiile de mai sus și le verifică în mod regulat pentru a se asigura că acestea sunt în bună stare de funcționare și permit atingerea obiectivelor menționate mai sus.

(2) Echipamente de rezervă și instrumente corespunzătoare trebuie ținute la locul sacrificării pentru utilizare în caz de urgență. De asemenea, acestea trebuie întreținute în mod corespunzător și verificate periodic.

Articolul 7

Nici o persoană nu se angajează la mutarea, adăpostirea, imobilizarea, asomarea, sacrificarea sau uciderea animalelor în cazul în care nu are cunoștințele și aptitudinile necesare pentru a îndeplini sarcinile în mod uman și eficient, în conformitate cu cerințele prezentei directive.

Autoritatea competentă se asigură că persoanele angajate pentru sacrificări posedă aptitudinile, abilitatea și cunoștințele profesionale necesare.

Articolul 8

Verificările și controalele abatoarelor se realizează sub responsabilitatea autorității competente care are în permanență acces liber la toate zonele abatorului pentru a se asigura de respectarea dispozițiilor prezentei directive. Cu toate acestea, astfel de verificări și controale pot fi desfășurate simultan cu controalele desfășurate în alte scopuri.

CAPITOLUL III

Sacrificarea și uciderea în afara abatoarelor

Articolul 9

(1) În cazul în care animalele la care se face trimitere la articolul 5 alineatul (1) sunt sacrificate în afara abatoarelor, se aplică articolul 5 alineatul (1) literele (b), (c) și (d).

(2) Statele membre pot acorda, cu toate acestea, derogări de la alineatul (1) pentru păsări de curte, iepuri, porci, oi și capre sacrificate sau ucise în afara abatoarelor de către proprietari pentru consumul personal, cu condiția respectării articolului 3 și a asomării prealabile a porcilor, oilor și caprelor.

Articolul 10

(1) În cazul în care animalele la care se face trimitere la articolul 5 alineatul (1) urmează să fie sacrificate sau ucise în scopul combaterii bolilor, acest lucru se efectuează în conformitate cu anexa E.

(2) Animalele crescute pentru blană trebuie ucise în conformitate cu anexa F.

(3) Puii în surplus de o zi, definiți la articolul 2 alineatul (3) din Directiva 90/539/CEE și embrionii din deșeurile clocitoarelor sunt uciși cât mai repede posibil, în conformitate cu anexa G.

Articolul 11

Articolele 9 și 10 nu se aplică în cazul unui animal care trebuie ucis imediat din motive de urgență.

Articolul 12

Animalele rănite sau bolnave, trebuie sacrificate sau ucise pe loc. Cu toate acestea, autoritatea competentă poate autoriza transportul animalelor rănite sau bolnave în scopul sacrificării sau uciderii acestora cu condiția ca transportul să nu presupună prelungirea suferinței animalelor.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Articolul 13

(1) În cazul în care este necesar, la propunerea Comisiei, Consiliul adoptă norme privind protecția animalelor în momentul sacrificării sau uciderii, altele decât cele din prezenta directivă, hotărând cu majoritate calificată.

(2) (a) La propunerea Comisiei, Consiliul modifică anexele la prezenta directivă în conformitate cu procedura prevăzută la alineatul (1), în special în scopul adaptării acestora la progresul tehnologic și științific;

(b) de asemenea, până la data de 31 decembrie 1995, Comisia înaintează Consiliului un raport întocmit pe baza unui aviz al Comitetului științific veterinar și propunerile privind utilizarea, în special, a:

— pistoalelor cu gloanțe, aplicate în creier, sau a gazelor, altele decât cele la care se face trimitere în anexa C, sau combinații ale acestora în vederea asomării și, în special, a dioxidului de carbon folosit pentru asomarea păsărilor de curte;

— gazelor, altele decât cele la care se face trimitere în anexa C, sau a combinațiilor acestora folosite pentru ucidere;

— oricăror altor proceduri recunoscute științific pentru asomare sau ucidere.

Consiliul aprobă cu majoritate calificată propunerile;

(c) prin derogare de la litera (a) și până la data de 31 decembrie 1995, Comisia, în conformitate cu procedura stabilită la articolul 16, înaintează Comitetului permanent veterinar un raport realizat pe baza avizului Comitetului științific veterinar, împreună cu propunerile corespunzătoare, în scopul stabilirii:

(i) puterii și duratei de utilizare a curentului necesar pentru asomarea diferitelor specii în cauză;

(ii) concentrației de gaz și duratei de expunere necesare pentru asomarea diferitelor specii vizate;

(d) până la punerea în aplicare a alineatelor (b) și (c), se aplică normele naționale în domeniu, în conformitate cu dispozițiile generale ale tratatului;

Articolul 14

(1) În măsura în care acestea sunt necesare, experții Comisiei pot efectua verificări la fața locului pentru a asigura aplicarea uniformă a prezentei directive. În acest scop, pot verifica un eșantion reprezentativ de exploatații pentru a se asigura că autoritatea competentă verifică îndeplinirea cerințelor prezentei directive de către exploatațiile în cauză.

Comisia informează statele membre cu privire la rezultatele verificărilor efectuate.

(2) Verificările la care se face trimitere la alineatul (1) se desfășoară în colaborare cu autoritatea competentă.

(3) Statul membru pe al cărui teritoriu se efectuează verificarea acordă întregul sprijin necesar experților pentru a putea îndeplini sarcinile atribuite.

(4) Normele de punere în aplicare a prezentului articol se stabilesc în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 16.

Articolul 15

În timpul inspecției abatoarelor sau exploatațiilor care au fost sau urmează să fie aprobate în țări terțe pentru a putea exporta în Comunitate, în conformitate cu normele comunitare, experții Comisiei se asigură că animalele menționate la articolul 5 sunt sacrificate în condiții care oferă garanția unui tratament uman, cel puțin echivalent măsurilor reglementate prin prezenta directivă.

Pentru a se putea importa carne dintr-o țară terță, certificatul de sănătate care însoțește carnea respectivă trebuie însoțit de un atestat care să certifice conformitatea cu cerințele de mai sus.

Articolul 16

(1) În cazul în care trebuie urmată procedura prevăzută de prezentul articol, Comitetul permanent veterinar trebuie sesizat fără întârziere de către președintele său, fie din proprie inițiativă sau la solicitarea reprezentantului unui stat membru.

(2) Reprezentantul Comisiei supune comitetului un proiect de măsuri ce urmează a fi adoptate. Comitetul emite avizul asupra proiectului într-un termen pe care președintele îl stabilește în funcție de urgența problemei. Avizul este emis cu majoritatea prevăzută la articolul 148 alineatul (2) din tratat pentru deciziile pe care Consiliul le adoptă la propunerea Comisiei. Voturile reprezentanților statelor membre în cadrul comitetului sunt ponderate în maniera prevăzută de articolul în cauză. Președintele nu votează.

(3) (a) Comisia adoptă măsurile respective atunci când acestea sunt în conformitate cu avizul comitetului.

(b) În cazul în care măsurile respective nu sunt în conformitate cu avizul comitetului, sau în absența avizului, Comisia înaintează fără întârziere Consiliului o propunere privind măsurile ce urmează a fi luate. Consiliul hotărăște cu majoritate calificată.

În cazul în care, la expirarea perioadei de trei luni de la data la care a fost sesizat, Consiliul nu votează, măsurile propuse se adoptă de către Comisie, cu excepția cazului în care Consiliul decide împotriva măsurilor în cauză cu majoritate simplă.

Articolul 17

Directiva 74/577/CEE se abrogă cu efect de la data de 1 ianuarie 1995.

Articolul 18

(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la acesta.

Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Cu toate acestea, de la data prevăzută la alineatul (1), respectând normele generale ale tratatului, statele membre pot menține sau aplica pe teritoriul lor dispoziții mai stricte decât cele prevăzute de prezenta directivă. Statele membre informează Comisia despre măsurile în cauză.

(3) Comisiei îi sunt comunicate de statele membre textele dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 19

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 22 decembrie 1993.

Pentru Consiliu

Președintele

J.-M. DEHOUSSE

ANEXA A

CERINȚE PRIVIND CIRCULAȚIA ȘI ADĂPOSTIREA ANIMALELOR ÎN ABATOARE

I. Cerințe generale

1. Orice abator care devine operațional după data de 30 iunie 1994 trebuie să dispună de echipamentul și instalațiile adecvate în scopul descărcării animalelor din mijloacele de transport, iar toate abatoarele existente trebuie să se conformeze acestor cerințe până la data de 1 ianuarie 1996.

2. Animalele trebuie descărcate cât mai repede posibil după sosire. În cazul în care nu se poate evita întârzierea, animalele trebuie protejate de influențele climatice și să li se asigure o ventilație adecvată.

3. Animalele care se pot răni unele pe altele în funcție de specie, sex, vârstă sau origine trebuie ținute și adăpostite separat unele de altele.

4. Animalele trebuie protejate de condiții climatice nefavorabile. În cazul în care au fost supuse temperaturilor înalte în atmosferă umedă, trebuie răcorite prin metode adecvate.

5. Condiția și starea de sănătate a animalelor trebuie verificate cel puțin în fiecare dimineață și seară.

6. Fără a aduce atingere dispozițiilor prevăzute la capitolul VI din anexa I la Directiva 64/433/CEE, animalele care au suportat dureri sau suferințe în timpul transportului sau la sosirea lor la abator și animalele neînțărcate trebuie sacrificate de îndată. În cazul în care acest lucru nu este posibil, trebuie separate și sacrificate cât mai curând posibil, cel puțin în următoarele două ore. Animalele care nu se pot deplasa nu trebuie târâte la locul sacrificării, ci trebuie ucise acolo unde se află, sau în cazul în care este posibil și în cazul în care nu presupune o suferință inutilă, trebuie transportate pe un cărucior sau o platformă mobilă la locul sacrificării de urgență.

II. Cerințe privind animalele livrate altfel decât în containere

1. În cazul în care abatoarele dispun de echipamente pentru descărcarea animalelor, acestea nu trebuie să aibă podeaua alunecoasă și, în cazul în care este necesar, să fie prevăzute cu protecție laterală. Podurile, rampele și pasajele trebuie prevăzute cu pereți laterali, grilaje sau alte mijloace de protecție împotriva căderii animalelor. Rampele de ieșire sau de intrare trebuie să aibă cea mai mică înclinație posibilă.

2. În timpul descărcării trebuie avut grijă ca animalele să nu se sperie, să nu se agite sau să fie tratate inadecvat și să nu fie răsturnate. Animalele nu trebuie ridicate de cap, coarne, urechi, picioare, coadă sau de lână într-o manieră care le-ar produce o durere sau suferință inutilă. În cazul în care este necesar, trebuie conduse individual.

3. Animalele trebuie mutate cu grijă. Coridoarele trebuie astfel construite astfel încât riscul rănirii să fie minim și astfel aranjate încât să exploateze instinctele lor de turmă. Instrumentele destinate conducerii animalelor trebuie utilizate numai în acest scop și numai pe perioade scurte de timp. Instrumentele care administrează șocuri electrice pot fi folosite numai pentru bovine adulte și porci care refuză să se deplaseze, cu condiția ca șocurile să nu dureze mai mult de două secunde, animalele să se afle la o distanță corespunzătoare unele de altele și să aibă în fața lor spațiu în care să se deplaseze. Astfel de șocuri se pot aplica numai mușchilor membrelor posterioare.

4. Animalele nu trebuie lovite sau apăsate pe nici o parte sensibilă a corpului. În special coada animalelor nu trebuie zdrobită, răsucită sau ruptă iar ochii nu trebuie loviți. Sunt interzise bătăile sau loviturile cu piciorul.

5. Animalele nu trebuie duse la locul sacrificării decât în cazul în care pot fi sacrificate imediat. În cazul în care nu sunt sacrificate imediat după sosirea lor, trebuie adăpostite.

6. Fără a aduce atingere derogărilor acordate în conformitate cu articolele 4 și 13 din Directiva 64/433/CEE, abatoarele trebuie să dispună de un număr suficient de țarcuri care să permită adăpostirea corespunzătoare a animalelor și protecția acestora împotriva efectelor condițiilor climatice nefavorabile.

7. De asemenea, pe lângă îndeplinirea cerințelor prevăzute deja de normele comunitare, adăposturile trebuie să aibă:

   — podele care reduc riscul alunecării și care nu produc animalelor răniri la contactul cu acestea;

— o ventilație corespunzătoare, ținând seama de condițiile extreme previzibile de temperatură și de umiditate. În cazul în care sunt necesare mijloace de ventilație mecanică, trebuie prevăzute instalații alternative de urgență în eventualitatea unei avarii;

— iluminat artificial la un nivel suficient care să permită verificarea tuturor animalelor în orice moment; în cazul în care este necesar, trebuie să existe mijloace alternative corespunzătoare de iluminat;

— în cazul în care este necesar, echipament pentru priponirea animalelor;

— în cazul în care este necesar, rezerve corespunzătoare de materiale de așternut pentru toate animalele ținute în adăposturi peste noapte.

8. În cazul în care, în plus față de adăposturile menționate mai sus, abatoarele au și câmpuri de adăpost fără refugiu natural sau umbră, trebuie asigurată o protecție împotriva intemperiilor. Adăposturile în aer liber trebuie întreținute în condiții care să asigure faptul că animalele nu sunt expuse unor riscuri fizice, chimice sau de altă natură.

9. Animalele care la sosire nu sunt duse direct la locul de sacrificare trebuie să aibă tot timpul apă suficientă de băut din instalații corespunzătoare. Animalele care nu sunt sacrificate în termen de 12 ore de la sosire trebuie hrănite și ulterior alimentate cu cantități moderate de hrană la intervale corespunzătoare.

10. Animale care sunt ținute timp de 12 ore sau mai mult în abator trebuie închise și priponite astfel încât să se poată întinde pe jos fără dificultate. În cazul în care animalele nu sunt priponite, trebuie să li se dea mâncare astfel încât să se poată hrăni fără a fi deranjate.

III. **Cerințe privind animalele livrate în containere**

1. Containerele în care sunt transportate animalele trebuie manevrate cu grijă și nu trebuie aruncate, scăpate sau răsturnate. În cazul în care este posibil, trebuie încărcate și descărcate orizontal și mecanic.

2. Animalele livrate în containere cu fundul perforat sau flexibil trebuie descărcate cu o grijă deosebită pentru a evita rănirea. După caz, animalele trebuie descărcate din containere individual.

3. Animalele care sunt transportate în containere trebuie sacrificate cât mai curând posibil; în caz contrar trebuie adăpate și hrănite în conformitate cu titlul II punctul 9.

ANEXA B

IMOBILIZAREA ANIMALELOR ÎNAINTE DE ASOMARE, SACRIFICARE SAU UCIDERE

1. Animalele trebuie imobilizate astfel încât să fie ferite de durere, suferință, agitație, răniri sau contuzii ce se pot evita.

   Cu toate acestea, în cazul unei sacrificări rituale este obligatorie imobilizarea bovinelor înainte de sacrificare printr-o metodă mecanică prin care să se evite orice durere, suferință sau stare de agitație, precum și orice rănire sau contuzie.

2. Picioarele animalelor nu trebuie legate, iar animalele nu trebuie suspendate înainte de asomare sau ucidere. Cu toate acestea, păsările de curte și iepurii pot fi suspendați în vederea sacrificării cu condiția asigurării unor măsuri corespunzătoare care să garanteze că atunci când sunt asomate, animalele sunt suficient de relaxate pentru ca operațiunea să se efectueze cu eficacitate și fără întârzieri inutile.

   De asemenea, reținerea unui animal într-un sistem de imobilizare nu poate fi considerată în nici un caz suspendare.

3. Animalele care sunt asomate sau ucise prin mijloace mecanice sau electrice aplicate la cap trebuie așezate într-o poziție care să permită o utilizare ușoară, precisă și în timp util a echipamentului. Cu toate acestea, în cazul solipedelor și al bovinelor, autoritatea competentă poate autoriza utilizarea unor mijloace adecvate de imobilizare a mișcărilor capului.

4. Echipamentul electric pentru asomare nu trebuie utilizat ca mijloc de imobilizare sau de impulsionare a deplasării animalelor.

ANEXA C

ASOMAREA SAU UCIDEREA ANIMALELOR, ALTELE DECÂT CELE CRESCUTE PENTRU BLANĂ

I. METODE PERMISE

A. Asomare

1. Pistol cu bolț captiv
2. Lovire
3. Electronarcoză
4. Expunere la dioxid de carbon

B. Ucidere

1. Pistol cu gloanțe sau pușcă
2. Electrocutare
3. Expunere la dioxid de carbon

C. Cu toate acestea, autoritatea competentă poate autoriza decapitarea, dislocarea gâtului sau folosirea camerei în vid ca metodă de ucidere pentru anumite specii, cu condiția respectării dispozițiilor articolului 3 și a cerințelor specifice prevăzute la titlul III al prezentei anexe.

II. CERINȚE SPECIFICE PENTRU ASOMARE

Asomarea nu trebuie făcută decât în cazul în care este posibilă sângerarea imediat după uciderea animalelor.

1. *Pistol cu bolț captiv*

(a) Instrumentele trebuie astfel poziționate încât proiectilul să intre în cortexul cerebral. Este interzisă în special împușcarea frontală a vitelor.

Oile și caprele pot fi împușcate frontal în cazul în care prezența coarnelor împiedică folosirea poziției coroanei. În astfel de cazuri împușcătura trebuie plasată imediat în spatele bazei coarnelor și îndreptată spre gură, iar sângerarea trebuie să înceapă în 15 secunde de la împușcare.

(b) În cazul în care se folosește un instrument cu bolț captiv, operatorul trebuie să se asigure că bolțul se retrage complet după fiecare tragere. În cazul în care nu se retrage, instrumentul nu trebuie folosit decât după reparare.

(c) Animalele nu trebuie plasate în țarcuri pentru asomare decât în cazul în care operatorul care conduce operațiunea este gata să o facă de îndată ce animalul este plasat în țarc. Animalelor nu li se imobilizează capul până când măcelarul nu este pregătit să le asomeze.

2. *Lovirea*

(a) Este permisă numai prin utilizarea unui instrument cu acționare mecanică, care administrează o lovitură în craniu. Operatorul trebuie să se asigure că instrumentul se aplică într-o poziție corespunzătoare și că folosește un cartuș cu o putere adecvată, în conformitate cu instrucțiunile producătorului, pentru a produce o asomare eficace, fără fracturarea craniului.

(b) Cu toate acestea, în cazul loturilor mici de iepuri, când se aplică în craniu o lovitură care nu este mecanică, operatorul trebuie să aibă grijă ca animalul să devină imediat inconștient și să rămână în această stare până la moartea sa, în conformitate cu dispozițiile articolului 3.

3. *Electronarcoza*

A. Electrozii

1. Electrozii trebuie astfel plasați încât să înconjoare creierul permițând trecerea curentului. De asemenea, trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a se asigura un bun contact electric, în special prin îndepărtarea lânii în exces sau prin umezirea pielii.

2. În cazul în care animalele sunt asomate individual, aparatul trebuie:

(a) să încorporeze un instrument care măsoară impedanța și oprește funcționarea aparatului în cazul în care nu trece curentul minim necesar;

(b) să încorporeze un aparat auditiv sau dispozitiv vizual care indică timpul de aplicare la un animal;

(c) să fie conectat la un aparat care indică tensiunea și curentul sub sarcină, astfel poziționat încât să fie ușor vizibil operatorului.

B. Șocul în baie de apă

1. În cazul în care se folosește șocul în baie de apă pentru asomarea păsărilor de curte, nivelul apei trebuie să fie reglabil pentru a se asigura un bun contact cu capul păsării.

Puterea și durata curentului utilizat în acest caz pot fi determinate de autoritatea competentă pentru a se asigura că animalul devine imediat inconștient și rămâne în această stare până la moarte.

2. În cazul în care păsările sunt asomate în grup într-o baie de apă, trebuie menținută o tensiune suficientă pentru a produce un curent destul de puternic astfel încât fiecare pasăre să fie asomată.

3. Trebuie luate măsuri adecvate pentru a se asigura trecerea curentului, în special contacte electrice bune și umezirea contactului între picior și colier.

4. Baia de apă pentru păsările de curte trebuie să fie corespunzătoare ca mărime și adâncime pentru tipul de pasăre sacrificată și nu trebuie să se reverse la intrare. Electrodul care se introduce în apă trebuie să acopere întreaga lungime a căzii.

5. În cazul în care este necesar, trebuie să fie posibilă și acționarea manuală.

4. *Expunerea la dioxid de carbon*

1. Concentrația de dioxid de carbon pentru asomarea porcilor trebuie să fie cel puțin 70 % în volum.

2. Camera în care se face expunerea porcilor la gaze și echipamentul utilizat pentru conducerea porcilor, trebuie astfel proiectată, construită și întreținută încât să se evite rănirea animalelor și presiunea asupra pieptului, oferindu-le posibilitatea de a rămâne în poziție verticală până la pierderea cunoștinței. Trebuie asigurată o iluminare adecvată în mecanismul de conducere și în cameră, pentru a le permite porcilor să se vadă unii pe alții sau împrejurimile.

3. Camera trebuie prevăzută cu aparate de măsură a concentrației gazului la punctul de maximă expunere care să emită un semnal clar de avertizare vizual și auditiv în cazul în care concentrația de dioxid de carbon scade sub nivelul cerut.

4. Porcii trebuie plasați în țarcuri sau containere în care ei se pot vedea unii pe alții și transportați în camera de gazare în 30 de secunde de la intrarea lor în instalație. Trebuie conduși cât mai repede posibil de la intrare la punctul de concentrație maximă a gazului și trebuie expuși un timp suficient care să asigure menținerea stării de inconștiență până când sunt uciși.

III. **CERINȚE SPECIFICE PENTRU UCIDERE**

1. *Pistol cu gloanțe sau pușcă*

Aceste metode ce pot fi utilizate pentru uciderea diferitelor specii, în special vânat mare de crescătorie și căprioare, se utilizează sub rezerva autorizării de către autoritatea competentă care trebuie să se asigure că sunt utilizate de personal calificat și în conformitate cu dispozițiile generale prevăzute la articolul 3 din prezenta directivă.

2. *Decapitarea și dislocarea gâtului*

Aceste metode ce trebuie folosite doar pentru uciderea păsărilor de curte, se utilizează sub rezerva autorizării de către autoritatea competentă, care trebuie să se asigure că sunt utilizate de către personal calificat și sunt în conformitate cu dispozițiile generale ale articolului 3 din prezenta directivă.

3. *Electrocutarea și dioxidul de carbon*

Autoritatea competentă poate autoriza uciderea diferitelor specii prin aceste metode, cu condiția ca, pe lângă dispozițiile generale ale articolul 3, să fie respectate și dispozițiile specifice prevăzute la punctul II

alineatele(3) și (4) din prezenta anexă. În acest scop, se stabilesc puterea și durata curentului utilizat, precum și concentrația și durata expunerii la dioxidul de carbon.

4. *Camera în vid*

Această metodă, ce se folosește numai pentru uciderea fără sângerare a anumitor animale pentru consum aparținând speciilor de vânat de crescătorie (prepeliță, potârniche și fazan), se utilizează sub rezerva autorizării de către autoritatea competentă, care pe lângă cerințele prevăzute la articolul 3, se asigură că:

— animalele sunt plasate în camere etanșe care se videază cu ajutorul unei pompe electrice puternice;

— vidul este menținut până când animalele sunt moarte;

— animalele sunt ținute în grupuri în containerele de transport care pot fi plasate în camera de vid special proiectată în acest scop.

ANEXA D

SÂNGERAREA ANIMALELOR

1. Pentru animalele care au fost asomate, sângerarea trebuie să înceapă cât mai curând posibil după șoc și trebuie astfel executată încât să producă o sângerare rapidă, abundentă și completă. În orice caz, sângerarea trebuie să aibă loc înainte ca animalul să-și recapete cunoștința.

2. Tuturor animalelor care au fost asomate trebuie să li se producă sângerare prin incizia cel puțin a uneia dintre arterele carotide sau a vaselor de la care pornesc.

   După incizia vaselor de sânge nu se mai pot executa proceduri medicale sau stimulare electrică pe animale înainte de terminarea sângerării.

3. În cazul în care o persoană este responsabilă cu asomarea, încătușarea, ridicarea și sângerarea animalelor, persoana în cauză trebuie să execute operațiunile respective consecutiv pe un animal, înainte de a trece la alt animal.

4. Procedurile alternative manuale trebuie să fie posibile în cazul sângerării păsărilor de curte prin folosirea dispozitivelor automate de tăiere a gâtului, astfel încât, în eventualitatea unei întreruperi, păsările să poată fi sacrificate imediat.

ANEXA E

METODE DE UCIDERE PENTRU COMBATEREA BOLILOR

Metode permise

Orice metodă autorizată în conformitate cu dispozițiile anexei C care cauzează moartea sigură.

De asemenea, autoritatea competentă poate permite utilizarea altor metode de ucidere a animalelor conștiente, în conformitate cu dispozițiile articolului 3 din prezenta directivă, asigurându-se în special că:

— în cazul în care sunt utilizate metode care nu cauzează moartea imediată (de exemplu, împușcarea cu bolț captiv), se iau măsurile adecvate pentru uciderea animalului cât mai curând posibil și, în orice caz, înainte ca acesta să-și recapete cunoștința,

— nu se mai efectuează nici o intervenție asupra animalelor înainte de a fi confirmată moartea lor.

ANEXA F

METODE DE UCIDERE A ANIMALELOR PENTRU BLANĂ

I. **Metode permise**

1. Instrumente cu acționare mecanică, care penetrează creierul.

2. Injectarea unei supradoze de medicament cu proprietăți anestezice.

3. Electrocutare, cu stop cardiac.

4. Expunere la monoxid de carbon.

5. Expunere la cloroform.

6. Expunere la dioxid de carbon.

Autoritatea competentă decide asupra metodei celei mai adecvate de ucidere pentru diferitele specii în cauză, în conformitate cu dispozițiile articolului 3 din prezenta directivă.

II. **Cerințe specifice**

1. *Instrumente cu acționare mecanică care penetrează creierul*

(a) Instrumentele trebuie astfel poziționate încât proiectilul să intre în cortexul cerebral.

(b) Această metoda este permisă numai în cazul în care este imediat urmată de sângerare.

2. *Injectarea unei supradoze de medicament cu proprietăți anestezice*

Pot fi utilizate numai acele anestezice, doze și metode de aplicare care produc pierderea imediată a cunoștinței, urmată de moarte.

3. *Electrocutare, cu stop cardiac*

Electrozii trebuie astfel plasați încât să înconjoare creierul și inima, iar nivelul minim al curentului utilizat trebuie să ducă la pierderea imediată a cunoștinței și la stop cardiac. Cu toate acestea, pentru vulpi, în cazul în care electrozii sunt aplicați la gură și rect, trebuie aplicată o valoare medie de 0,3 amperi timp de cel puțin 3 secunde.

4. *Expunerea la monoxid de carbon*

(a) Camera în care animalele sunt expuse la gaz trebuie astfel proiectată, construită și întreținută încât să se evite rănirea animalelor și să permită supravegherea lor.

(b) Animalele trebuie introduse în cameră numai după ce aceasta este umplută cu monoxid de carbon având o concentrație de la cel puțin 1 % în volum, furnizat de o sursă de monoxid de carbon 100 %.

(c) Gazul produs de un motor special adaptat pentru a fi utilizat la uciderea mustelidelor și a șinșilelor, cu condiția ca testele să indice că gazul utilizat:

— a fost răcit corespunzător;

— a fost filtrat suficient;

— nu conține materii iritante sau gaze;

— și că animalele nu sunt duse în camera de gazare până când concentrația de monoxid de carbon nu ajunge la cel puțin 1 % în volum.

(d) Atunci când este inhalat, gazul trebuie să provoace anestezia generală profundă și apoi moartea sigură.

(e) Animalele trebuie să rămână în cameră până când se constată moartea lor.

5. *Expunerea la cloroform*

Expunerea la cloroform poate fi utilizată la uciderea șinșilelor, cu condiția ca:

(a) camera în care animalele sunt expuse la gaze să fie proiectată, construită și întreținută astfel încât să permită evitarea rănirii animalelor și supravegherea lor;

(b) animalele să fie introduse în cameră numai în cazul în care aceasta conține un compus saturat cloroform-aer;

(c) atunci când este inhalat, gazul să provoace întâi anestezia generală profundă și apoi moartea sigură;

(d) animalele să rămână în cameră până se constată moartea lor.

6. *Expunerea la dioxid de carbon*

Dioxidul de carbon poate fi utilizat la uciderea mustelidelor și a șinșilelor, cu condiția ca:

(a) camera în care animalele sunt expuse la gaze să fie proiectată, construită și întreținută astfel încât să permită evitarea rănirii animalelor și supravegherea lor;

(b) animalele să fie introduse în cameră numai în cazul în care aceasta conține cea mai mare concentrație posibilă de dioxid de carbon, furnizat de o sursă de dioxid de carbon 100 %;

(c) atunci când este inhalat, gazul să provoace întâi anestezie generală profundă și apoi moartea sigură;

(d) animalele să rămână în cameră până când se constată moartea lor.

ANEXA G

UCIDEREA PUILOR ÎN SURPLUS ŞI A EMBRIONILOR DIN REZIDUURILE CLOCITOARELOR

I. **Metode permise pentru uciderea puilor**

1. Utilizarea aparatelor mecanice care produc moartea rapidă.

2. Expunerea la dioxid de carbon

3. Cu toate acestea, autoritatea competentă poate permite utilizarea altor metode științifice de ucidere, cu condiția îndeplinirii dispozițiilor generale prevăzute la articolul 3.

II. **Cerințe specifice**

1. *Utilizarea aparatelor mecanice care produc moarte rapidă*

(a) Animalele trebuie ucise de un aparat care conține lame rotative cu acționare mecanică rapidă sau proiecții de polistiren expandat.

(b) Aparatul trebuie să aibă o capacitate suficientă ca să asigure uciderea imediată a tuturor animalelor, chiar în cazul în care sunt în număr mare.

2. *Expunerea la dioxid de carbon*

(a) Animalele trebuie plasate într-o atmosferă cu cea mai mare concentrație posibilă de dioxid de carbon, furnizat de o sursă de dioxid de carbon 100 %.

(b) Animalele trebuie să rămână în atmosfera respectivă până sunt moarte.

III. **Metode permise pentru uciderea embrionilor**

1. Pentru a ucide instantaneu embrionii vii, toate reziduurile din clocitoare trebuie tratate de aparatul menționat la punctul II alineatul (1).

2. Cu toate acestea, autoritatea competentă poate să permită altor metode științifice de ucidere recunoscute, cu condiția respectării dispozițiilor generale ale articolului 3.